ONDERWIJS INSPECTIE
OOG VOOR KWALITEIT

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Mercator Rupelmonde te RUPELMONDE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	893
Instelling	GO! basisschool Mercator Rupelmonde
Directeur	NICK VAN HEES
Adres	Geeraard de Cremerstraat 91_A - 9150 RUPELMONDE
Telefoon	03-774.18.23
Fax	03-744.07.67
E-mail	info@mercatorschool.be
Website	www.mercatorschool.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Waasland
Adres	Theo De Deckerlaan 2 - 9140 TEMSE
Scholengemeenschap	Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas
Adres	Theo De Deckerlaan 2 - 9140 TEMSE
CLB	GO! CLB Waasland
Adres	Dr. Verdurmenstraat 2 - 9100 SINT-NIKLAAS
Dagen van het doorlichtingsbezoek	05-10-2015, 06-10-2015, 08-10-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08-10-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	22-10-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Thierry DE VOS
Teamleden	Christelle HAELTERS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING **3**

1 SAMENVATTING **5**

2 DOORLICHTINGSFOCUS **7**

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus 7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus 7

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? **8**

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? 8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? 8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie 8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij 8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek 8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij, wetenschappen & techniek en wiskundige initiatie 8
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde 11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij 13
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek 13
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek 14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'? 16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? 16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering? 16

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? **18**

4.1 Leerbegeleiding 18
4.2 Rapporteringspraktijk 19

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL **21**

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL **23**

6.1 Wat doet de school goed? 23
6.2 Wat kan de school verbeteren? 23
6.3 Wat moet de school verbeteren? 24

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN **25**

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG **25**

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
   - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
     Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
     Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
     - het onderwijsaanbod
     - de uitrusting
     - de evaluatiepraktijk
     - de leerbegeleiding.
   - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
   - een selectie van overige regelgeving.

2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
   - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
   - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
   - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
   - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
   In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.
Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?
www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de **GO! basisschool Mercator te Rupelmonde**, een deelgemeente van Kruibeke. Deze school heeft twee vestigingsplaatsen. De basisschool Mercator in Rupelmonde biedt kleuter- en lager onderwijs aan. De kleuterschool 't Krinkelding in Bazel organiseert enkel kleuteronderwijs. Op de campus in het centrum van Rupelmonde nadert een complete nieuwbouw voltooiing. De ingebruikname is voorzien tegen eind 2015. Momenteel huizen de klassen nog in oude paviljoenen en tijdelijke containerunits. De kleuterafdeling 't Krinkelding ligt in een meer landelijke, groene en rustige omgeving. De school rekruteert voornamelijk in Kruibeke, maar kent ook een beperkte instroom uit de ruime omgeving. Het aantal kleuters stijgt in beide vestigingsplaatsen gestaag. Het aantal lagere schoolkinderen blijft stabiel. De directeur leidt de school al ruim dertien jaar. Sinds het begin van het lopende schooljaar is een onderwijzer uit het team aangesteld als zorgcoördinator. Deze volgt momenteel het tweede jaar van een bijkomende opleiding zorg en remediëring. De school kent een leerlingeninstroom met een vrij hoge onderwijskansenindex. De sociaal-economische achtergrond van de leerlingen levert de school een ruim pakket aan extra lestijden.

Op basis van het **vooronderzoek** van 28 september 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de **focus** die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de **onderwijsdoelstellingen** wijst uit dat de **kleuterafdeling** voor de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid **voldoet**. De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na. Ze plannen een doelgericht onderwijsaanbod en streven naar volledigheid. De kleuteronderwijzers maken afspraken om de verticale samenhang te bevorderen. Binnen de **wiskundige initiatie** mist het aanbod voor het domein meten doorheen de kleuterafdeling nog een doelgericht en gradueel opgebouwd activiteitenaanbod. De evaluatiepraktijk draagt bij tot de beeldvorming over de ontluikende gecijferdheid bij de kleuters. De verschillende domeinen van het leergebied **mens en maatschappij** en **wetenschappen en techniek** komen aan bod in de thema's. De aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs, dat aansluit bij de leefwereld van de kleuters, biedt waardevolle leer- en ervaringskansen. Voor het domein techniek realiseren de kleuteronderwijzers in mindere mate een doelgericht en voldoende breed onderwijsaanbod. In de beide vestigingsplaatsen benutten de kleuteronderwijzers de onderwijstijd onvoldoende efficiënt.

Het onderzoek naar de **onderwijsdoelstellingen** wijst uit dat in de **lagere afdeling** de resultaten betreffende de onderzochte leergebieden **niet voldoen** aan de verwachtingen van de overheid. De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de decretaal vastgelegde eindtermen voor de leergebieden wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Ze stemmen het **onderwijsaanbod** voor **wiskunde** te weinig af op de onderwijsbehoeften van hun leerlingenpopulatie. Ze schenken weinig intentioneel aandacht aan actief leren en aan de ontwikkeling van de brede harmonische vorming. Kansen tot transfer, tot toepassen van het geleerde in rijk gevarieerde wiskundige situaties die aansluiten bij de ervarings- en leefwereld van de leerlingen, gaan zo verloren. De evaluatiepraktijk richt zich onvoldoende op de bijsturing van het onderwijsaanbod. De leerbegeleiding steunt onvoldoende op een doelgerichte en planmatige aanpak om een degelijke preventieve basiszorg en een doeltreffende verhoogde zorg te realiseren.

De planning voor de leergebieden **mens en maatschappij** en **wetenschappen en techniek** garandeert momenteel onvoldoende de volledigheid en de graduele opbouw van het onderwijsaanbod. Daarin krijgt vooral het domein techniek nog een onvoldoende brede en doelgerichte invulling. De onderwijzers stemmen hun onderwijspraktijk weinig af op de krachtlijnen van het leerplan. De domeinspecifieke uitwerking van de thema's wijst op minder gerichtheid van de onderwijzers op de horizontale samenhang tussen de domeinen en met andere leergebieden. Het onderwijsaanbod richt zich minder krachtig op de brede vorming en actief leren. De actualiteit vormt zelden uitgangspunt van leren. De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen gebeurt weinig doelgericht. De evaluatiepraktijk richt zich vooral op reproductie van kennis en minder op algemene en specifieke vaardigheden en attitudes.

Het onderzoek naar de **kwaliteit** en de **kwaliteitsbewaking** van de processen in de focus maakt duidelijk dat de beide processen in ontwikkeling zijn. Afspraken en procedures om de **leerbegeleiding** op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau te ondersteunen, geven geleidelijk aan een concretere invulling aan de schoolvisie. De beeldvorming over de vorderingen en de ontwikkeling van de leerlingen evolueert gunstig. Ze is nog te algemeen om een voldoende doordachte en planmatige preventieve basis- en verhoogde zorg te realiseren. Daar liggen nog groeikansen in het zorgbeleid. Het schoolteam zet de beschikbare lestijden nog onvoldoende efficiënt in. Het benut de beschikbare outputgegevens nog te weinig om het effect van haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) te evalueren en doelgerichte zorgverbredende interventies te plannen. De prille visieontwikkeling over handelingsgericht werken en de professionalisering van de zorgcoördinator zijn positieve elementen om de verdere ontwikkeling van een doeltreffend zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid te ondersteunen. De recente ontwikkelingen in de **rapporteringspraktijk** ontstaan vanuit een aangevoelde nood tot breder evalueren en rapporteren. Die ontwikkeling richt zich tot nu toe vooral op de rapportering over de minder meetbare leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Dit leidt tot een grotere gerichtheid op de brede persoonlijkheidsontwikkeling en breed evalueren. Duidelijke afspraken en het collegiaal overleg ondersteunen de gelijkgerichtheid. Het schoolteam plant nog bijsturingen van de rapportering over lichamelijke opvoeding, wereldoriëntatie, ICT en Frans. De gebrekkige en weinig diepgaande zelfevaluatie op procesniveau levert het schoolteam weinig aanzetten om haar deskundigheid op dit vlak op te voeren.

Het onderzoek van het **algemeen beleid** toont gedeeld leiderschap dat richting geeft aan de schoolontwikkeling. De uitgebreide dataverzameling over output, outcomes en tevredenheid leidt nog niet systematisch tot een diepgaande zelfevaluatie met duidelijke conclusies. Verbeteracties ontstaan veeleer occasioneel. Het schoolteam pakt die niet altijd aan op een sterke doelgerichte en planmatige wijze. De interne kwaliteitszorg mist nog systematiek om op schoolniveau de eigen kwaliteit blijvend te bewaken en te verbeteren.

Het onderzoek naar de **bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving** wijst op een dynamisch risicobeheersingsbeleid. Op basis van het onderzoek ter plaatse zijn er voldoende indicaties dat de school **voldoe**t aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de **overige erkenningsvoorwaarden** toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert de geselecteerde **overige regelgeving** met uitzondering van de vermelding in het schoolwerkplan van de voorzieningen die de school treft voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs.

De onderwijsinspectie geeft een **gunstig advies** voor de erkenningsvoorwaarde "bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne" en voor de "overige erkenningsvoorwaarden". Voor de erkenningsvoorwaarde "voldoen aan de onderwijsdoelstellingen" geeft de onderwijsinspectie op schoolniveau een **gunstig advies** voor de **kleuterafdeling** en een **beperkt gunstig advies** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor de leergebieden wiskunde mens en maatschappij en wetenschappen en techniek op het **niveau lager onderwijs.**

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wetenschappen & techniek
mens & maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
wetenschappen & techniek
mens & maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie na. De verschillende domeinen van het leergebied komen daarbij aan bod. De kleuteronderwijzers maken afspraken om de verticale samenhang te bevorderen. De evaluatiepraktijk draagt bij tot de beeldvorming over de ontluikende gecijferdheid bij de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na van het leergebied mens en maatschappij. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige wijze aan bod in de thema's. De aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs in de nabije omgeving en aansluitend bij de leefwereld van de kleuters biedt waardevolle leer- en ervaringskansen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na van het leergebied wetenschappen en techniek. De verschillende domeinen van dit leergebied krijgen gericht aandacht. De aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs biedt waardevolle leer- en ervaringskansen voor de kleuters.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij, wetenschappen & techniek en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerplannen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap vormen voor de kleuteronderwijzers het voornaamste referentiekader om de ontwikkelingsdoelen met de kleuters na te streven.

De kleuteronderwijzers plannen het onderwijsaanbod op lange en korte termijn. In hun themabundels en hun agenda verwijzen ze systematisch naar de leerplandoelen van de verschillende leergebieden en domeinen. Ze streven daarbij naar volledigheid, evenwicht en horizontale samenhang. Het digitaal planningsinstrument is daarvoor bij de meesten een handig hulpmiddel. Op schoolniveau ontbreken wel afspraken over het gelijkgericht gebruik van deze tool om zicht te krijgen op de nog te realiseren doelen.

Voor wiskundige initiatie plannen de kleuteronderwijzers een gevarieerd aanbod van activiteiten. Ze streven hierbij naar evenwicht tussen de verschillende domeinen van wiskunde. Het aanbod voor het domein meten mist doorheen de kleuterafdeling nog duidelijk een doelbewust, uitdagend en gradueel opgebouwd activiteitenaanbod. In hun onderwijsaanbod tonen de kleuteronderwijzers zeer veel aandacht voor het verwerven van wiskundige begrippen en inzichten.

De verschillende domeinen van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek komen aan bod. Toch stellen de kleuteronderwijzers dat ze voor het domein techniek nog zoekende zijn om een doelgericht en voldoende breed onderwijsaanbod te realiseren. Sommige kleuteronderwijzers hebben nog te weinig kennis en inzicht in de desbetreffende leerplandoelen. Niettemin ondernemen enkele kleuteronderwijzers waardevolle initiatieven, zoals de organisatie van een techniekhoek en de ontwikkeling van ontdekdozen. Zo geven ze dit domein meer gerichte en specifieke aandacht.

De aandacht voor verticale samenhang en gradatie blijkt uit afspraken over de tijdskaders, begrippen en het gebruik van pictogrammen. Occasioneel overleggen de kleuteronderwijzers over de invulling van gezamenlijke terugkerende thema's. Dit overleg voorkomt overlappingen, maar verzekert nog te weinig de verticale samenhang in de inhouden of de wijze waarop woordenschat, begrippen en inzichten doorheen de opeenvolgende leeftijdsgroepen vulling krijgen.
Om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te versoepelen, organiseren de betrokken leerkrachten tweewekelijks integratieactiviteiten.

De thematische benadering bevordert de horizontale samenhang tussen de leergebieden en de leerdomeinen. Zo schenken de kleuteronderwijzers bij de exploratie van de wereld aandacht aan de uitbreiding van de basiswoordenschat bij de kleuters. Ze gebruiken daarbij de cahiers 'Woordenschatontwikkeling anderstalige instappende peuters en kleuters' (Go4ty) en 'Woordenschatverwerving in het kleuteronderwijs' (WOK) die de pedagogische begeleidingsdienst hen aanreikt.

Anderzijds verliezen de kleuteronderwijzers bij de wiskundige initiatie de horizontale samenhang vaak uit het oog en benaderen ze de leef- en belevingswereld van de kleuter nogal eenzijdig vanuit de wereld van de getallen. Enkele kleuteronderwijzers beknotten de kansen tot actief exploreren, experimenteren, representeren en verwoorden van het eigen handelen door (te) lange klassikale activiteiten. Zo belemmeren ze vaak het actief leren met hoge doe- en denkactiviteit van de kleuters. In deze leergroepen krijgen de kleuters minder kansen tot probleemoplossend denken en reflecteren op het eigen handelen. In een aantal klassen bevorderen de kleuteronderwijzers het actief leren door de speelwerkplekken te verrijken met uitdagende materialen en spelletjes.
De frequente leeruitstappen en de inbreng van 'experts' in de klas verhoogt de betrokkenheid van de kleuters. In de kleuterafdeling 't Krinkelding in Bazel bieden de moestuin en de parken met neerhofdieren ruime mogelijkheden tot natuurexploratie, -educatie en 'levend leren'.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De specifieke onderwijsorganisatie in 't Krinkelding en de invulling van de dagelijks terugkerende activiteiten zoals eet- , drank- , opruimmomenten in de Mercatorschool leiden ertoe dat de beschikbare onderwijstijd onvoldoende wordt benut voor een doelgericht onderwijsaanbod.
Voor de dagelijks terugkerende momenten in het dagverloop en de invulling van de speel- en werkplekken ontbreken afgebakende vooropgestelde doelstellingen.

Tijdens de bijgewoonde activiteiten etaleren een aantal kleuteronderwijzers een weldoordacht klasmanagement met een vlotte afwisseling van begeleide en zelfstandige activiteiten en een leerstimulerende begeleidingsstijl.

Het schoolteam zet de extra lestijden die ze op basis van de socio-economische status (SES) van de leerlingen ontvangtop een flexibele wijze in. In de dagelijkse onderwijspraktijk verloopt de aanwending van deze lestijden niet altijd optimaal.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuteronderwijzers beschikken doorgaans over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de leerplandoelen voor de onderzochte leergebieden na te streven. In de leergroepen in ’t Krinkelding draagt de voorbeeldige en uitnodigende inrichting en verrijking van de speelwerkplekken bij tot een veelzijdig en stimulerend klasmilieu. De kleuters krijgen er ruim de mogelijkheid om op betrokken en speelse wijze, zelfstandig of in groep ervaringen en inzichten op te doen en attitudes te ontwikkelen. In de kleuterafdeling van de Mercatorschool vertoont de klasinrichting een minder uitdagend karakter.
Voor het meten van gewicht en inhoud ontbreekt voor de kleuters een gradueel opgebouwd set weegtoestellen in de klasuitrusting.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Voor wiskundige initiatie leggen de kleuteronderwijzers bij de observatie vooral de nadruk op het domein getallen en op de ruimte- en hoeveelheidsbegrippen. Aspecten van meten krijgen bij de evaluatie minder gerichte aandacht.
De kleuteronderwijzers beschikken over gradueel opgebouwde observatielijsten die ze drie keer per jaar invullen. Zo vormen ze zich een beeld over de ontwikkeling van elke kleuter. Bij de oudste kleuters nemen de kleuteronderwijzers een genormeerde test af die onder meer peilt naar de beheersing van rekenvoorwaarden.
In dit kindvolgsysteem krijgen de leergebieden mens en maatschappij en wetenschap en techniek weinig of geen aandacht.
Overleg met de zorgcoördinator en de directeur over de observaties en zelfreflectie van de kleuteronderwijzers aan het einde van elk thema leiden tot beperkte bijsturingen in het klassikaal aanbod.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerbegeleiding is in ontwikkeling en ondersteunt de realisatie van de onderwijsdoelen. De kleuteronderwijzers realiseren doorgaans een preventieve basiszorg met hulp van de kleuteronderwijzers met een zorgopdracht. De beeldvorming beperkt zich tot het vaststellen van het ontwikkelingsniveau of van mogelijke ontwikkelingsvertraging. Gerichte preventieve acties of doelgerichte verhoogde zorg op basis van een degelijke probleemanalyse en concrete zorgvraag op kind- of klasniveau blijven vaak uit.
De goedbedoelde zorginterventies en de prille initiatieven van co-teaching vertonen nog een grote diversiteit en missen nog planmatigheid, doelgerichtheid en doordachte organisatie.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de decretaal vastgelegde eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate. De onderwijzers stemmen het onderwijsaanbod te weinig af op de onderwijsbehoeften van hun leerlingenpopulatie. Ze schenken weinig intentioneel aandacht aan actief leren en aan de ontwikkeling van de brede harmonische vorming. De evaluatiepraktijk richt zich onvoldoende op de bijsturing van het onderwijsaanbod. De leerbegeleiding steunt onvoldoende op een doelgerichte en planmatige aanpak om een degelijke preventieve basiszorg en een doeltreffende verhoogde zorg te realiseren.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket uit de handel als basis voor de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod. Voor de onderwijzers vormt het meer dan het leerplan het referentiekader voor de realisatie van het wiskundeonderwijs. Hun wiskundeonderwijs sluit weinig aan bij de algemene doelen en de didactische en methodologische oriënteringspunten van het leerplan wiskunde van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap!

De onderwijzers benutten de mogelijkheden van het digitale planningsinstrument niet om de aangeboden leerplandoelen op klas- en schoolniveau in kaart te brengen door een gebrek aan duidelijke schoolafspraken. Het onderwijsleerpakket biedt volgens hen voldoende garantie voor de volledigheid, het evenwicht en de verticale samenhang in het aanbod. De onderwijzers volgen strak de planning van het pakket en maken weinig of geen onderscheid tussen de basis- en de uitbreidingsleerstof. De strakke organisatie van het contractwerk bepaalt het tempo. Sommige onderwijzers ervaren het driewekensysteem van het contractwerk (instructie – verwerking – differentiatie en remediëring) als een keurslijf. Dat belemmert vaak een passende aansluiting van het onderwijsaanbod bij de beginsituatie, het naaste ontwikkelingsniveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Schooleigen afspraken over de referentiematen concretiseren enigszins de graduele opbouw. De onderwijzers benadrukken weinig expliciet de horizontale samenhang binnen en tussen de verschillende domeinen van het leergebied of met andere leergebieden.

Sommige onderwijzers leggen de nadruk op het eenzijdig oefenen van technische rekenvaardigheid en zetten daarbij weinig in op het inzichtelijk rekenen. Met het contractwerk zetten de onderwijzers wel in op het zelfstandig verwerken en inoefenen van de aangebrachte leerinhouden en vaardigheden. De werkelijkheidswaarde en de functionaliteit van het wiskundeonderwijs gaat echter vaak verloren. De onderwijzers bieden de leerlingen weinig kansen om de leerplandoelstellingen betreffende rekenstrategieën te verwerven en de verworven vaardigheden en inzichten wendbaar toe te passen in andere werkelijkheidsnabije contexten. Daarbij valt op dat de onderwijzers de leerlingen zelden stimuleren om heuristieken te gebruiken, oplossingsstrategieën met elkaar te bespreken, samen wiskundige problemen op te lossen of om te leren van elkaar door oplossingen te vergelijken.

Enkele onderwijzers slagen er wel in om de denkactiviteit van de leerlingen te stimuleren en een beroep te doen op hun constructieve denkvermogen door meer interactieve werkvormen en uitdagende open opdrachten in te lassen. Tijdens dergelijke lesmomenten dagen de onderwijzers de leerlingen uit om samen door te denken over wiskundige situaties en zo hun inzicht te verdiepen.

De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen gebeurt weinig intentioneel en is sterk leerkrachtafhankelijk.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De onderwijzers voorzien in hun lessenrooster voldoende onderwijstijd voor wiskunde. Het team zet de extra SES-lestijden onvoldoende doelgericht en efficiënt in. De meeste onderwijzers breiden de leertijd zeer frequent uit met huistaken. Nochtans evalueert ongeveer veertig percent van de ouders in de ouderbevraging de hoeveelheid en de moeilijkheidsgraad van het huiswerk negatief.

Een strakke leerkrachtgestuurde onderwijsstijl kenmerkt overwegend het klasmanagement. De zorg voor een duidelijke klassikale instructie staat soms haaks op actief zelfontdekkend leren. Ze bemoeilijkt tevens een flexibele onderwijsorganisatie en het efficiënt inzetten van mensen en middelen in een deskundige ondersteunende leerbegeleiding. Voor sommige leerlingen is de instructie overbodig of kan ze beter en doelgerichter gebeuren in een kleine groep.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over weinig of geen materiaal om het inzichtelijk leren te ondersteunen. Ze slaan bijgevolg vaak het handelend leren over. Ze stimuleren de leerlingen weinig om adequaat gebruik te maken van concreet of gestructureerd materiaal of van functionele schematisering bij het verwerven of verdiepen van wiskundige inzichten en vaardigheden. Zo ondersteunen ze onvoldoende het inzichtelijk leerproces bij de leerlingen.

De huidige infrastructuur belemmert de realisatie van een ICT-ondersteunde leeromgeving waarin de leerlingen zelfstandig kunnen oefenen en leren. De onderwijzers gebruiken de smartborden overwegend als kopie van het oefenboek en zelden om wiskundige situaties te presenteren of wiskundige handelingen te illustreren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers hanteren een permanente evaluatie op basis van het dagelijks contractwerk en de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Door de resultaten van het dagelijks contractwerk op te nemen in het rapport krijgt de verwerkingsfase telkens het karakter van een toets. De evaluatiepraktijk richt zich weinig op strategieën, probleemoplossende vaardigheden en attitudes
Drie keer per jaar neemt het team de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem af. Aan het einde van het schooljaar organiseert elke onderwijzer eindtoetsen. Met de leerlingen van het zesde leerjaar neemt de school deel aan de eindtoets van de onderwijskoepel van het gemeentelijk onderwijs (OVSG). Met deze summatieve toets wil de school zich positioneren in het Vlaams onderwijsveld.

De meeste onderwijzers maken bij de toetsen uit het onderwijsleerpakket foutenanalyses met aandacht voor de foutenfrequentie en het opsporen van niet bereikte leerdoelen. Gerichte observaties bij het uitvoeren van wiskundige opdrachten en het gebruik van hulpmiddelen door de leerlingen zijn veeleer uitzonderlijk. Ook diagnostische gesprekken met de leerlingen over hun oplossingsstrategieën zijn geen verworvenheid. Zo stellen de onderwijzers wel vast wat de leerlingen niet beheersen maar achterhalen ze zelden de onderliggende oorzaak van het falen. Vaak zoeken ze een verklaring in gebrekkige concentratie of onvoldoende oefenen. De vele toetsen leveren weinig of geen meerwaarde voor de doelgerichtheid van de leerbegeleiding.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het zorgbeleid is in ontwikkeling. Het schoolteam investeert veel tijd en energie in de beeldvorming. Het slaagt er nog onvoldoende in om deze goed te analyseren en om het onderwijsaanbod op een passende en adequate manier af te stemmen op de beginsituatie en de onderwijsbehoeften van individuele of groepen leerlingen.
De leerbegeleiding kan nog te weinig steunen op een grondige probleemanalyse en daaraan gekoppelde doelgerichte en planmatige differentiatie en remediëring. De meeste onderwijzers spannen zich in om de preventieve basiszorg vorm te geven. Deze blijft beperkt tot tempodifferentiatie, verlengde instructie of occasionele hulp aan individuele leerlingen. De beeldvorming en het zorgoverleg leiden nog niet tot effectieve ondersteuning van leerlingen met specifieke zorgvragen en onderwijsbehoeften voor wiskunde.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij

Voldoet niet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de decretaal vastgelegde eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. De planning garandeert onvoldoende de volledigheid van het onderwijsaanbod. Het onderwijsaanbod richt zich weinig op de brede vorming en actief leren. De verschillende domeinen krijgen een onvoldoende brede invulling met aandacht voor de horizontale samenhang. De evaluatiepraktijk richt zich vooral op kennis en te weinig op algemene en specifieke vaardigheden.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet niet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de decretaal vastgelegde eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. De planning garandeert onvoldoende de volledigheid van het onderwijsaanbod. Daarin krijgt het domein techniek nog een onvoldoende brede en doelgerichte invulling met oog voor horizontale samenhang met andere domeinen en leergebieden. De onderwijzers stimuleren te weinig intentioneel de brede vorming en actief leren. De evaluatiepraktijk richt zich vooral op kennis en te weinig op algemene en specifieke vaardigheden.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek

Curriculum
Onderwijsaanbod
Planning
Evenwichtig en volledig
Referentiekader
Brede harmonische vorming
Actief leren
Samenhang

Voor deze leergebieden vormen de leerplandoelen van het leerplan wereldoriëntatie het belangrijkste referentiekader. De algemene visie op wereldoriëntatie 'Tien voor WO' uit het leerplan van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap! is weinig of niet gekend.

De onderwijzers kiezen ervoor om geen onderwijsleerpakket in te voeren en zelf het onderwijsaanbod vast te leggen. In een helder overzicht van de leerplandoelen per graad leggen de onderwijzers in overleg die doelen vast die ze in hun leerjaar willen bereiken en vermelden ze ook de thema's waarin ze aan bod komen. Zo ontstaat een zekere leerlijn binnen de graad, maar over de graden heen zijn er nog geen afspraken over de leerinhouden. In een jaarplanning maken de meesten een overzicht van de thema's en de lesonderwerpen.
Het is een schoolafspraak om geregeld na te gaan welke leerplandoelen reeds behandeld werden en welke nog niet. De onderwijzers gaan ervan uit dat als elk onderwijzer voor zijn leergroep de passende leerplandoelen nastreeft, de verticale samenhang gegarandeerd is. Over de tijd- en ruimtekaders en over de graduele opbouw van begrippen, inzichten en vaardigheden en de exploratie van de schoolomgeving heeft het schoolteam nog geen duidelijke afspraken.

Voor de korte termijnplanning gebruiken de onderwijzers sinds vorig schooljaar een digitaal planningsdocument. Wegens een gebrek aan concrete schoolafspraken houden de onderwijzers hun agenda elk op eigen wijze bij. Zo kan het digitaal planningsinstrument niet fungeren als hulpmiddel om op klas- en schoolniveau na te gaan of het leerplan in zijn volledigheid wordt behandeld wat betreft de leerplandoelen.

Het gerealiseerde aanbod bestrijkt de verschillende domeinen van de beide leergebieden. De onderwijzers stellen zelf dat de verwerking van het domein techniek nog onvoldoende beantwoordt aan het leerplan. Vaak krijgen de thema's een sterk domeinspecifieke invulling met geringe aandacht voor de horizontale samenhang. De klemtoon ligt voornamelijk op kennisoverdracht. De onderwijzers stemmen de inhouden en de didactische benadering in geringe mate af op de tien bouwstenen uit het leerplan van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Belangrijke algemene en specifieke vaardigheden en attitudes krijgen hierdoor minder expliciet en intentioneel aandacht. Enkele onderwijzers slagen er al beter in om activerende en coöperatieve werkvormen te gebruiken waarbij de leerlingen kansen krijgen om de wereld actief te verkennen, informatie op te zoeken in tal van bronnen en hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen.

Door tal van leeruitstappen en extramurosactiviteiten verhogen de onderwijzers de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod en krijgt onderzoekend en experimenterend leren kansen. Waar directe waarneming ter plaatse niet mogelijk is, benutten de onderwijzers beeldmateriaal en multimediale middelen. Interessante historische, geografische, maatschappelijk of technologische elementen uit de omgeving zijn nog niet in kaart gebracht om de exploratie van de werkelijkheid gradueel op te bouwen.
Actualiteit krijgt doorheen de lagere afdeling weinig systematische aandacht. De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT gebeurt nog onvoldoende bewust en doelgericht.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen
Ontwikkelingsmaterialen

De lagere afdeling beschikt over de nodige leermiddelen en voldoende informatie- en documentatiebronnen om de leerplandoelen te realiseren. De huidige infrastructurele toestand bemoeilijkt het gericht inschakelen van digitale informatiedragers en internet voor het opzoeken en verwerken van informatie. De kaders voor het structureren van tijd en ruimte zijn aanwezig. De onderwijzers wenden deze nog onvoldoende functioneel aan om het referentiekader van de leerlingen geleidelijk uit te breiden aan de hand van historische littekens en geografische, technologische of maatschappelijke aspecten uit de schoolomgeving.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers maken eigen toetsen die aansluiten bij het geleerde. De huidige evaluatiepraktijk richt zich overwegend op kennisreproductie en weinig op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. De toetsen zijn meestal domeinspecifiek. Ook hier valt op dat het domein techniek in de voorgelegde toetsen vaak ontbreekt. Op schoolniveau leven nog uiteenlopende opvattingen over breed evalueren en rapporteren over de verschillende domeinen van wereldoriëntatie.
Het leerlingvolgsysteem bevat weinig sporen over de vorderingen van de leerlingen voor deze leergebieden.
Met de leerlingen van het zesde leerjaar neemt de school deel aan de eindtoetsen van OVSG.

Rapporteringspraktijk

Interne en externe communicatie
Evenwichtig en volledig

De rapportering over wereldoriëntatie geeft geen volledig en evenwichtig beeld van de leerprestaties. Na elk rapport houden de onderwijzers wel oudercontacten om de resultaten van de leerlingen te bespreken.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming
Zorg

De evaluatiepraktijk levert een beperkte beeldvorming over de vorderingen van de leerlingen voor deze leergebieden.
Enkele onderwijzers sluiten systematisch aan bij de voorkennis of de ervaringen van de leerlingen. Occasioneel houden ze rekening met onderwerpen die de leerlingen aanbrengen.
In de meeste klassen volstaat de preventieve basiszorg die door de leraren geboden wordt. Daarin ligt de klemtoon op tempodifferentiatie bij de verwerking. Differentiëren naar capaciteiten, interesse of talent komt minder voor.

Kwaliteitszorg

In het outputbeleidsplan houdt de school overzichten bij van de leerresultaten voor wereldoriëntatie. Daarbij vergelijkt ze de resultaten op de OVSG-toets met de resultaten van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap! en met de resultaten op de eigen toetsen. Zowel globaal als per domein vertonen de resultaten een dalende curve. Daaruit leidt de school af dat bespreking van de resultaten met het hele schoolteam zich opdringt. Een grondiger analyse van deze resultaten gebeurde nog niet. De directeur voorziet klasbezoeken om de discussie hierover verder open te trekken. In het meerjarenplan navorming voorziet de directeur navorming over rapporteringspraktijk van wereldoriëntatie in het schooljaar 2017-18.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school investeert in de systematische organisatie van het beleid betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Een dynamisch globaal preventieplan en jaaractieplan getuigen van een doeltreffende aanpak van de knelpunten. De ondernomen acties en de geplande initiatieven laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en aan te pakken. De realisatie van de nieuwbouw nadert een eindpunt. De ingebruikname van het nieuwe schoolgebouw zal een grote verbetering betekenen voor de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en werkomgeving en voor de gezondheid en hygiëne van de leerlingen.
De onderwijsinspectie waardeert de geleverde inspanningen en de adequate aanpak om de bewoonbaarheid en de veiligheid van de tijdelijke units te verzekeren.
De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja

• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	neen
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	neen
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De doelgerichtheid van de leerbegeleiding blijkt uit de brede en veralgemeende visie die de school in haar zorgbeleid beschrijft. Deze recent ontwikkelde schoolvisie op zorg is geënt op het zorgcontinuüm en de principes van het handelingsgericht werken (HGW). In haar zorgbeleid concretiseert het zorgteam de verschillende fases van het continuüm, de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen bij de zorg, de rol van het leerlingvolgsysteem, de verschillende procedures en registratie- en werkdocumenten en de communicatie en overlegstructuren. De vertaalslag van de visie naar de concrete praktijk staat nog aan het begin van de ontwikkeling. Voor de zorgcoördinator, de onderwijzers en de zorgleerkrachten dringt een verdere verfijning van de visie zich op. Het schoolteam stelt weinig concreet-operationele doelen voorop wat betreft het verwachte effect van haar zorgbeleid op gelijke onderwijskansen en op het terugdringen van schoolse achterstand, vervroegde uitstroom en doorverwijzing naar externe hulpverleners. Het schoolteam legt momenteel sterk de nadruk op de versterking van de preventieve basiszorg in de lagere klassen.

Ondersteuning De zorgcoördinator verfijnde op korte tijd bestaande afspraken, procedures en werkinstrumenten op schoolniveau. De voorgelegde werk- en registratiedocumenten bieden door de heldere structuur en inhoud een goede ondersteuning voor de onderwijzers. Ook het opstarten van intern en extern zorgoverleg (IZO en EZO) draagt bij tot ondersteuning van de onderwijzers bij de uitvoering van de zorg. De beschikbare toetsresultaten en observaties bieden kansen tot een gedetailleerde beeldvorming. Toch blijkt uit de vrij algemene of clichématige probleembeschrijving dat de analyse van de evaluatie- en outputgegevens onvoldoende doordringt tot de kern. Dat verhindert een doelgericht zorgtraject voor leerlingen met specifieke noden en een snelle opstart van zorginterventies bij de overgang naar het volgende leerjaar. Zo kan het team de lestijden ondersteuning door de zorgleerkrachten onvoldoende efficiënt inzetten. Kostbare onderwijstijd gaat verloren.
De preventieve basiszorg van de onderwijzers bestaat overwegend uit goedbedoelde intuïtieve interventies. Het zorgoverleg mist nog diepgang en professionaliteit om een doordachte preventieve basiszorg en een effectieve verhoogde zorg te bewerkstelligen.

Doeltreffendheid Het schoolteam komt nog niet tot een diepgaande zelfevaluatie van de leerbegeleiding. Het verzamelt op klas- en schoolniveau heel wat interessante outputgegevens. Daaruit leidt het af dat leerlingen uit de bovenbouw blijven kampen met leerachterstanden. Vanuit die vaststelling wil het de ondersteunende zorgleerkrachten meer inzetten in de klassen van de onderbouw. Toch stelt het schoolteam zich weinig vragen bij het aantal leerlingen dat ondanks het zorgbeleid aangewezen is op externe ondersteuning en over het effect van de genomen maatregelen op de leerresultaten van de doelgroep. De beeldvorming en het zorgoverleg leiden nog niet systematisch tot formulering van specifieke concrete zorgvragen en tot het plannen van doelgerichte zorginterventies op leerlingen- en klasniveau op langere termijn. Anderzijds leidt de analyse van de outputgegevens nog niet tot conclusies over het onderwijsaanbod. Uit de overzichten van de genormeerde toetsen voor wiskunde blijkt dat een groot aantal leerlingen onvoldoende parate kennis van de hoofdbewerkingen verwerft. Doelgerichte bijsturingen van het onderwijsaanbod op klasniveau blijven uit. Het effect van de zorginterventies op leerlingenniveau stellen de onderwijzers weinig in vraag.
Het schoolteam evalueert wel procedures, documenten en werkinstrumenten en stuurt die bij.

Ontwikkeling Het zorgbeleid kende de voorgaande jaren een constante evolutie. De aanstelling van de nieuwe zorgcoördinator kadert in het waarborgen van continuïteit in het zorgbeleid. Op korte tijd zijn bijsturingen gerealiseerd in het zorgoverleg en de registratie daarvan. De zorgcoördinator ziet de grondige probleemanalyse, de formulering van concrete en handelingsgerichte hulpvragen, het plannen van doelgerichte verhoogde zorg en het efficiënter en doelgerichter inzetten van de ondersteuning als werkpunten. Ze ziet haar eigen professionalisering en die van het hele team als een belangrijke schakel in de versterking van de leerbegeleiding.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doeltreffendheid Het schoolteam heeft nog geen formele evaluatie van de rapporteringspraktijk uitgevoerd. Volgens de teamleden voldeed voornamelijk de rapportering over de minder meetbare leergebieden, zoals de levensbeschouwelijke vakken en muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen niet meer.
Het gebrek aan een duidelijke en geëxpliciteerde door het team gedragen visie op een brede evaluatiepraktijk belemmert een grondige zelfevaluatie van de rapporteringspraktijk, maar verhindert het team niet om in onderling overleg bijsturingen te plannen en uit te voeren. Uit een recente ouderbevraging blijkt een grote tevredenheid van de ouders over de informatie die ze krijgen over de ontwikkeling van hun kind.

Ontwikkeling

De visie op rapporteren is duidelijk in ontwikkeling. Zo startte vier jaar terug al een gesprek over het aanpassen en verfijnen van de rapportering. Dit heeft geleid tot aanpassingen van de rapporteringspraktijk over de levensbeschouwelijke vakken, de muzische vorming en de sociale vaardigheden. In het nascholingsbeleidsplan zijn ook schoolinterne vormingsmomenten voorzien om de rapporteringspraktijk voor ICT, lichamelijke opvoeding, Frans en wereldoriëntatie in onderling overleg bij te sturen. De ontwikkeling van de nieuwe rapporten loopt wel achter op de planning.
In de kleuterafdeling heeft het team vorig jaar een kleuterrapport ontwikkeld dat het in de loop van dit schooljaar wil invoeren.
De ontwikkeling resulteert nog niet in een expliciete gezamenlijke schoolvisie op evalueren en rapporteren. Ze levert wel een ontwikkeling op in de richting van breed evalueren.

Doelgerichtheid

De ontwikkeling van de andere rapporteringsvormen de voorbije jaren heeft de visie op evalueren en rapporteren duidelijk beïnvloed. Recente ontwikkelingen om in de rapportering een grotere gerichtheid op een harmonische persoonlijkheidsontwikkeling na te streven, vinden al gedeeltelijk vertaling in de rapporteringspraktijk. Dat blijkt uit de voorgelegde rapporten. De rapporteringspraktijk vertoont wel nog een onevenwicht in het belang dat elk leergebied krijgt. De rapportering over de leergebieden Nederlands en wiskunde neemt een bijzonder voorname plaats in. De leergebieden Frans en mens en maatschappij en wetenschappen en techniek komen nog minder sterk tot uiting.
In de kleuterafdeling krijgen de ouders een beeld over de ontwikkeling van hun kleuter over de verschillende ontwikkelingsaspecten.
Het schoolteam vindt interne en externe communicatie over de ontwikkeling en de leervorderingen van de kinderen belangrijk.

Ondersteuning

Duidelijke afspraken over de wijze waarop en de frequentie waarmee de school over de leervorderingen rapporteert ondersteunen de gelijkgerichtheid. Ook over de communicatie met de ouders zijn de afspraken voor iedereen duidelijk. Over elk rapport organiseert het schoolteam een oudercontact.
In het kader van het zorgbeleid wordt de communicatie over de vorderingen door de organisatie van het periodiek intern (IZO) en het extern zorgoverleg (EZO) geformaliseerd en uitgebreid.
Als basis voor het kleuterrapport gebruiken de leraren van de kleuterafdeling de observatielijsten uit het kindvolgsysteem.
Het collegiaal overleg en het samen uitwerken van de nieuwe rapporten verhoogt de gezamenlijke doelgerichtheid en verscherpt de visieontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Leiderschap, Visieontwikkeling

Het leiderschap is grotendeels in handen van de directeur. Voor het uittekenen en optimaliseren van het zorgbeleid ontstaat er een gedeeld leiderschap met de zorgcoördinator. De directeur ziet zichzelf als coach. Hij organiseert klasbezoeken en functioneringsgesprekken en houdt zo voeling met de klasvloer. Teamleden die een opleiding tot mentor volgden, nemen vanaf dit schooljaar de begeleiding en coaching van jonge leerkrachten over van de directeur. Werkgroepen ondersteunen voornamelijk organisatorische facetten.
De besluitvorming verloopt niet steeds even transparant. De communicatie gebeurt vaak schriftelijk. Maandelijks organiseert de directeur een personeelsvergadering. De agenda is vooraf niet altijd duidelijk. De verslagen van de personeelsvergaderingen wijzen op een beperkte onderwijskundige inhoud. Toch slaagt het schoolteam er samen in om onderwijsinhoudelijke afspraken te maken en nieuwe rapporten te ontwikkelen tijdens tussentijdse overleg- en werkmomenten. Dit neemt vaak meer tijd in beslag dan in de meerjarenplanning voorzien. Hier ontbreekt ongetwijfeld een doordachte planning, gerichte druk en opvolging van afspraken door de directeur.
De visieontwikkeling over het zorgbeleid is een gezamenlijk gebeuren. Tijdens de personeelsvergaderingen werd de uitgetekende zorgvisie besproken en bijgestuurd. De verdere vertaalslag naar de onderwijspraktijk verdient opvolging en professionalisering.

Kwaliteitszorg

De school kent geen cultuur om systematisch aspecten van het onderwijskundig beleid te evalueren en op basis van de zelfevaluatie vernieuwingstrajecten op te zetten en bij te sturen. Bijsturingen gebeuren overwegend vanuit occasionele, informele gesprekken en intuïtief aanvoelen, of vanuit gesignaleerde problemen of frustraties van teamleden. De directeur maakt samen met de zorgcoördinator wel werk van een uitgebreide dataverzameling. De dataverwerking en –analyse blijft vaak nog te algemeen om er precieze conclusies aan te koppelen. Vaststellingen worden wel eens besproken op teamvergaderingen, maar krijgen minder een doordachte en doelgerichte opvolging.

Talenbeleid

Het talenbeleid staat in deze school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Ze laten die leerlingen voldoende aan bod komen tijdens het onderwijsleerproces. Zowel de zwakkere als de sterkere leerlingen krijgen kansen om zich op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren binnen de verschillende leergebieden in beperkte mate werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Bij de evaluatie van de verschillende leergebieden houden de leerkrachten beperkt rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een oppervlakkige analyse van data. Het heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen.
Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties beperkt vanuit operationele doelen.
De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.
De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Er is nog weinig aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers bieden de kleuters kansen om te exploreren en te experimenteren.
- De kleuteronderwijzers realiseren horizontale samenhang door themagericht onderwijs.
- De onderwijzers verhogen de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod door leeruitstappen en extra-murosactiviteiten.
- De onderwijzers bewaken de verticale samenhang in de leerplandoelen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek door de afspraken per graad.
- Het schoolteam realiseert een degelijk welzijnsbeleid om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden betreffende 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam ontwikkelt initiatieven om de rapporteringspraktijk bij te sturen.
- Het schoolteam neemt initiatieven om haar zorgbeleid te versterken en haar visie op leerbegeleiding te actualiseren.
- Het schoolteam ontwikkelt procedures en werk- en registratiedocumenten die de leerbegeleiding ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gedeeld leiderschap en de constructieve samenwerking tussen de directeur en de zorgcoördinator ondersteunt de visieontwikkeling betreffende het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- De directeur en het team realiseren een uitgebreide dataverzameling over output, outcomes en tevredenheid.
- De directeur investeert tijd en energie in de voorbereiding en de realisatie van een volledige nieuwbouw en de voorbereiding van de omgevingswerken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen voor wiskundige initiatie de graduele opbouw en de volledigheid van het onderwijsaanbod voor het domein meten versterken.
- De kleuteronderwijzers kunnen voor het domein techniek een uitdagender en voldoende breed onderwijsaanbod realiseren.
- Het schoolteam kan op beide niveaus actief leren versterken door de ontwikkeling van krachtige leeromgevingen.
- Het schoolteam kan de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg doelgerichter aanpakken door een scherpere probleemanalyse te maken, handelingsgerichte conclusies te trekken en een afgelijnd zorgtraject uit te zetten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de kwaliteit van de leerbegeleiding verhogen door de schoolvisie over de fasen van het zorgcontinuüm verder te concretiseren
- Het schoolteam kan de kwaliteit van de leerbegeleiding sterker bewaken door de doelgerichtheid van de acties op leerlingen- en klasniveau te verbeteren en de (zelf)evaluatie daarop te richten.
- Het schoolteam kan de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg doelgerichter aanpakken door een scherpere probleemanalyse te maken, handelingsgerichte conclusies te trekken en een afgelijnd zorgtraject uit te zetten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Bij de zelfevaluatie kan het team de leerplannen en de bijhorende visie en kerngedachten sterker als referentiekader hanteren en daaraan acties tot kwaliteitsverbetering koppelen.
- Het intern leiderschap kan de dataverwerking en –analyse verscherpen om er precieze conclusies aan te koppelen en gerichte acties op te zetten tot kwaliteitsverbetering.
- Het schoolteam kan gekozen prioriteiten sterker trajectmatig en doelgericht aanpakken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers moeten het leerplan wiskunde beter realiseren om met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen van wiskunde bereiken.
- De onderwijzers moeten het leerplan wereldoriëntatie beter realiseren om met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen van wetenschappen en techniek bereiken.
- De onderwijzers moeten het leerplan wereldoriëntatie beter realiseren om met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen van mens en maatschappij bereiken.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet in het schoolwerkplan de voorzieningen opnemen die ze treft voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs. (decreet bao - art. 47)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens & maatschappij, wetenschappen & techniek, wiskunde.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	**Voor kennisname namens het bestuur**
Thierry DE VOS de inspecteur-verslaggever	**NICK VAN HEES** de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	